

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 613/2025-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby [REDAKOVANÉ] zastúpeného Burian & partners, s.r.o., Vojtecha Tvrdeho 819/1, Žilina, proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 1Tpo/52/2025-149 z 2. septembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 8. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením krajského súdu č. k. 1Tpo/52/2025-149 z 2. septembra 2025. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a priznal mu primerané finančné zadost'učinenie 5 000 eur.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je od 24. apríla 2025 väzobne [z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] trestne stíhaný pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona a zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona. Sťažovateľ požiadal o prepustenie z väzby na slobodu žiadosťou z 24. júla 2025, o ktorej Okresný súd Žilina rozhodol uznesením č. k. 29Tp/25/2025-114 z 8. augusta 2025 tak, že ju podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol, podľa § 80 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku žiadosť sťažovateľa o nahradenie jeho väzby prevzatím záruky za ďalšie správanie sťažovateľa dôveryhodnou osobou zamietol, podľa § 80 ods. 1 písm. b)

Trestného poriadku žiadosť sťažovateľa o nahradenie jeho väzby písomným sľubom zamietol, podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku žiadosť sťažovateľa o nahradenie jeho väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka zamietol a podľa § 81 ods. 1 Trestného poriadku žiadosť sťažovateľa o nahradenie jeho väzby peňažnou zárukou vo výške 20 000 eur ponúknutou [REDAKOVANÉ] zamietol.

3. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej krajský súd napadnutým uznesením z 2. septembra 2025 rozhodol tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol, podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku žiadosť sťažovateľa o nahradenie jeho väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka zamietol, podľa § 81 ods. 1 Trestného poriadku žiadosť sťažovateľa o nahradenie jeho väzby peňažnou zárukou vo výške 20 000 eur ponúknutou [REDAKOVANÉ] zamietol, podľa § 81 ods. 1 Trestného poriadku žiadosť sťažovateľa o nahradenie jeho väzby peňažnou zárukou vo výške 35 000 eur ponúknutou [REDAKOVANÉ], zamietol a podľa § 81 ods. 1 Trestného poriadku žiadosť sťažovateľa o nahradenie jeho väzby peňažnou zárukou vo výške 35 000 eur ponúknutou [REDAKOVANÉ], zamietol.

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta, že bolo oslabené dôvodné podozrenie, že spáchal skutky, pre ktoré mu bolo vznesené obvinenie. Sťažovateľ poukazuje na to, že konajúce súdy argumentujú výpoveďou poškodenej, podľa ktorej sa mal sťažovateľ pod vplyvom alkoholu voči nej správať verbálne agresívne, vulgárne jej nadávať, obviňovať ju z nedostatku sexu, vymknúť ju s deťmi z domu, bezdôvodne kričať a ziapať, fyzicky ju ale nemal napadnúť, syna mal raz buchnúť po chrbte a raz mu mal dať riadnu facku. V tejto súvislosti sťažovateľ v podstatnom poukazuje na to, že poškodená netvrdí, že by ju sťažovateľ napádal aj fyzicky; svedkovia sa mali o stíhaných skutkoch dopočuť len sprostredkovane od poškodenej; v prípade stíhaných fyzických útokov na maloletého syna tieto nemožno nazvať fyzickými atakmi v pravom slova zmysle, ale skôr prvkami expresívnejších výchovných metód; znalec síce u sťažovateľa zistil závislosť od alkoholu a konštatoval, že pod vplyvom alkoholu má sklony k verbálnej agresivite, avšak zo znaleckých záverov možno *a contrario* vyvodiť záver, že nemá sklony k fyzickej agresivite a sexuálne praktiky s agresívnymi prvkami nemá tendencie vykonávať s partnerkou, ktorá k tomu zaujme negatívne stanovisko. Sťažovateľ poukazuje na to, že pokiaľ by sa dopustil skutkov, ktoré sú mu kladené za vinu, neposielali by mu poškodená a deti do výkonu väzby listy s citovo pozitívne zameraným obsahom. Sťažovateľ napadnutému uzneseniu krajského súdu tiež vyčíta formuláciu, že poškodená „*pred vznesením obvinenia, ako aj po vznesení obvinenia zhodne vypovedala...*“, toto tvrdenie krajského súdu je v rozpore s vykonaným dokazovaním, keďže po vznesení obvinenia poškodená priznala, že k jej znásilneniu zo strany sťažovateľa nedošlo, v dôsledku čoho už prokuratúra avizovala, že v rozsahu tohto skutku dôjde k zastaveniu trestného stíhania.

5. Sťažovateľ taktiež namieta, že dôvod tzv. preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nie je v jeho prípade daný. V tejto súvislosti sťažovateľ v sťažnosti proti prvostupňovému väzobnému uzneseniu okresného súdu v podstatnom argumentoval, že z pohľadu eliminácie rizika jeho osobného styku s poškodenou je relevantné to, že okrem nehnuteľnosti, ktorú zdieľal s poškodenou a ich maloletými deťmi, disponuje aj alternatívou bývania vo svojom inom zariadenom neobývanom byte mimo bydliska poškodenej a ich spoločných detí, a tiež to, že poškodená už nepracuje v obchodnej spoločnosti, v ktorej je sťažovateľ spoločníkom a konateľom, keďže bol ukončený jej pracovný pomer. Napokon sťažovateľ namieta, že konajúce

súdy sa náležite nezaoberali možnosťou nahradenia jeho väzby. V tejto súvislosti sťažovateľ v podstatnom argumentuje, že jednotlivé inštitúty nahrádzajúce väzbu by v jeho prípade efektívne splnili účel väzby, pričom zároveň pripúšťa, že síce má problémy s alkoholom, tieto je ale ochotný dobrovoľne riešiť prostredníctvom protialkoholického liečenia.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

II.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

8. Pokiaľ ide o námietku porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením, ústavný súd poukazuje na rozhodovacia činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva a tiež na judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej záruky čl. 6 dohovoru sa v „trestných“ veciach týkajú len konaní, v ktorých sa rozhoduje o „oprávnenosti“ obvinenia, a nevzťahujú sa na mnohé konania súvisiace s trestným stíhaním, ktorých predmetom nie je rozhodovanie o vine a treste. Vychádzajúc z uvedeného, režimu čl. 6 dohovoru nepodlieha (okrem iného) rozhodovanie o väzbe (Neumeister c. Rakúsko z 26. 6. 1968 a Matznetter c. Rakúsko z 10. 11. 1969). Procesné garancie pri súdnej kontrole väzby poskytuje čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru. Obdobne na to poukazuje judikatúra ústavného súdu, podľa ktorej konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení samotnom (konaniami vo veci samej týkajúcimi sa viny obvinenej osoby) a ani konaniami o právach alebo záväzkoch občianskoprávneho charakteru, na ktoré sa vzťahuje čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. V rámci konania o väzbe preto nemôže dôjsť k porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, resp. čl. 5 dohovoru. Procesnoprávne garancie vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. z čl. 6 ods. 1 dohovoru sa týkajú tej časti trestného konania, ktorej predmetom je rozhodovanie o samotnom trestnom obvinení (resp. o obžalobe) osoby, a nie sú priamo aplikovateľné na konanie týkajúce sa väzby.

9. Pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi namietaným uznesením vydaným v konaní o väzbe (rozhodovanie o žiadosti sťažovateľa o jeho prepustenie z väzby na slobodu) a obsahom čl. 46

ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru (inými slovami, z dôvodu neaplikovateľnosti uvedených ustanovení ústavy a dohovoru na väzobné konanie v jeho následnom štádiu) boli sťažovateľom formulované námietky porušenia týchto ustanovení ústavy a dohovoru napadnutým uznesením posúdené ako zjavne neopodstatnené a ústavná sťažnosť v uvedenom rozsahu odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

II.2. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru:

10. Článok 5 ods. 1 dohovoru vyžaduje, aby pozbavenie osobnej slobody bolo zákonné a v súlade s konaním ustanoveným zákonom, pričom dohovor tu priamo odkazuje na vnútroštátne právo a upravuje povinnosť dodržiavať hmotné aj procesné právne normy a taktiež povinnosť, aby každé pozbavenie osobnej slobody zároveň bolo v súlade s účelom čl. 5 dohovoru, ktorým je ochrana jednotlivca pred svojvôľou.

11. Ústavný súd v súvislosti s námietkou sťažovateľa o porušení jeho práva zaručeného čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru konštatuje, že ústavnou sťažnosťou bolo napadnuté uznesenie krajského súdu o ďalšom trvaní väzby sťažovateľa (rozhodovalo sa o žiadosti sťažovateľa o jeho prepustenie z väzby na slobodu). Článok 5 ods. 1 písm. c) dohovoru sa však *ratione materiae* vzťahuje na rozhodovanie o vzatí do väzby (o uvalení väzby). Sťažovateľova námietka o porušení práva zaručeného v čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru je preto neopodstatnená už na prvý pohľad (obdobne napr. I. ÚS 352/06, III. ÚS 34/07, III. ÚS 67/08, II. ÚS 105/2019). Ústavný súd preto konštatuje nedostatok príčinnej súvislosti medzi napadnutým uznesením a čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru z dôvodu jeho neaplikovateľnosti v predmetnej veci. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.3. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru:

12. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti hovoriť, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

13. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že na konanie o väzbe je aplikovateľný čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, v ktorých sú implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by príslušný

súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou. Z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Inými slovami, v zmysle judikatúry ústavného súdu bez rozhodnutia všeobecného súdu nemožno považovať väzbu za zákonnú. Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať *ratio decidendi* na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich za väzbu a proti nej, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy.

14. Každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (I. ÚS 165/02, II. ÚS 55/98, I. ÚS 177/03, III. ÚS 7/00, I. ÚS 115/07, I. ÚS 187/07). Otázka, či je väzba zákonná, má byť vyriešená nielen s poukazom na vnútroštátny zákon, ale aj na znenie dohovoru (III. ÚS 79/02, III. ÚS 77/05), s ktorým musí byť v súlade. Príslušná zákonná úprava obsiahnutá predovšetkým v Trestnom poriadku je integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody (II. ÚS 55/98). Pri posudzovaní otázky rešpektovania alebo porušenia zákona musí ústavný súd brať do úvahy zákonnú úpravu a jej aplikáciu príslušným orgánom, pričom v prípade zistenia závažného porušenia zákonnosti ide aj o porušenie ústavnosti (III. ÚS 48/00, II. ÚS 466/2013).

15. Dohovor v čl. 5 priamo odkazuje na vnútroštátne právo, a preto rešpektovanie tohto práva je integrálnou súčasťou záväzkov zmluvných štátov (Lukanov v. Bulharsko z 20. 3. 1997, bod 43). Článok 5 ods. 4 dohovoru poskytuje osobe, ktorá bola pozbavená slobody, právo aktívne žiadať o súdnu kontrolu pozbavenia slobody (Mooren proti Nemecku [GC], bod 106). Prieskumné súdne konanie musí byť v súlade s hmotnoprávnymi a procesnými vnútroštátnymi právnymi predpismi a tiež aj s účelom čl. 5, ktorým je ochrana jedinca proti svojvôli (Koendjibiharie v. Holandsko, rozsudok z 25. 10. 1990, bod 27).

16. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že pri rozhodovaní o väzbe musia byť súčasne splnené formálne predpoklady väzby, t. j. musí existovať uznesenie o začatí trestného stíhania a uznesenie o vznesení obvinenia, a materiálne predpoklady väzby, t. j. musia existovať skutočnosti osvedčujúce kvalifikované podozrenie, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu a že sa obvinený trestného činu dopustil. Zároveň musí existovať (trvať) niektorý z väzobných dôvodov uvedených v § 71 Trestného poriadku (III. ÚS 417/2011).

17. Právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby, bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval príslušný súd, obvinený bol vzatý do väzby pre konkrétne skutočnosti, resp. že osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp.

konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby. Teda úlohou ústavného súdu je sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd (III. ÚS 271/07, II. ÚS 464/2011). Do obsahu právomoci ústavného súdu však nepatrí preskúmať postup, ako aj správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ktorý ich viedol k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby. Tento postup skúma súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne usposobený na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní (II. ÚS 76/02). Teda ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nekoná ako súd tretej alebo štvrtej inštancie, ale jeho úlohou je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 165/02, IV. ÚS 237/2021).

18. Pri posúdení napadnutého uznesenia krajského súdu teda úlohou ústavného súdu nebolo preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré krajský súd oprel svoje rozhodnutie. Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či sa krajský súd s relevantnými okolnosťami veci sťažovateľa vysporiadal adekvátne a preskúmateľne, či je tak odôvodnenie jeho rozhodnutia ústavnoprávne akceptovateľné a či konajúcim súdom zvolená a prezentovaná interpretácia aplikovanej právnej úpravy neodporuje jej účelu a zmyslu.

19. Vychádzajúc z týchto základných princípov, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu, ktorým krajský súd zamietol sťažnosť sťažovateľa proti prvostupňovému väzobnému uzneseniu okresného súdu.

20. Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia v podstatnom konštatoval, že po preskúmaní obsahu spisového materiálu zistil, že po podaní žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu postupoval okresný súd podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku a o pretrvávajúcej väzby sťažovateľa a nemožnosti jej nahradenia rozhodol zákonným spôsobom, a preto sa krajský súd s prvostupňovým väzobným rozhodnutím okresného súdu stotožnil. Pretože krajský súd sa stotožnil s prvostupňovým väzobným uznesením okresného súdu, ústavný súd sa aj s týmto uznesením okresného súdu náležite oboznámil.

21. Vo vzťahu k sťažovateľovej námietke týkajúcej sa existencie dôvodného podozrenia zo spáchania skutkov, pre ktoré mu bolo vznesené obvinenie, krajský súd v napadnutom uznesení v podstatnom uviedol, že rozhodnutie o väzbe nie je rozhodnutím o vine či nevine sťažovateľa, a preto nie je povinnosťou súdu v tomto štádiu trestného konania podrobne hodnotiť obhajobou predloženú skutkovú argumentáciu a podľa predstáv sťažovateľa sa vyjadrovať ku každej skutkovej námietke. Krajský súd konštatoval, že od posledného rozhodnutia o väzbe sťažovateľa nedošlo k podstatnej zmene relevantných skutočností skutkového a právneho charakteru, ktoré by zásadným spôsobom zmiernili podozrenie zo spáchania skutkov, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie proti sťažovateľovi vykazujúce znaky v bode 1 zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a v bode 3 zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1 a ods. 2 písm. b) Trestného zákona. V súvislosti so vznesením obvinenia v bode 2 zo zločinu znásillnenia podľa § 199 ods. 1 a ods. 2 písm. b) Trestného zákona krajský súd uviedol, že vzhľadom na skutočnosti vyplývajúce z výpovede poškodenej z 18. júna 2025 je zatiaľ

namieste konštatovať, že konaním sťažovateľa nedošlo k naplneniu obligatórneho zákonného znaku skutkovej podstaty tohto trestného činu, a to donúteniu ženy k súložiu, pretože o donútenie okrem iného nejde ani v tom prípade, ak síce žena spočiatku odpor kladie, ale neskôr so súložou súhlasí, čo vyplýva z predmetnej výpovede poškodenej. Bez ohľadu na uvedené však krajský súd súhlasil so záverom okresného súdu, že od vzatia sťažovateľa do väzby nedošlo k zásadnému oslabeniu dôkaznej situácie a vznesené obvinenie pre skutky v bodoch 1 a 3 uznesenia o vznesení obvinenia je dôvodné, keďže z dôkaznej matérie je zrejmé, že skutky sa mohli stať a tieto skutky mal spáchať sťažovateľ. Krajský súd v tejto súvislosti konštatoval, že od posledného rozhodovania o väzbe bola zabezpečená ďalšia rozsiahla dôkazná matéria podrobne rozvedená v prvostupňovom väzobnom uznesení, a to predovšetkým výsluchy svedkov, znalecký posudok vypracovaný MUDr. Stanislavom Kollárom na osobu sťažovateľa, znalecký posudok MUDr. Viery Kollárovitsovej na osobu sťažovateľa a jeho doplnok, znalecký posudok vypracovaný touto znalkyňou na osobu poškodenej, zabezpečené boli ďalšie dôkazy, a to správy k osobe sťažovateľa a na maloleté deti, vo veci bol pribratý znalec PhDr. Andrej Benkovič na vyšetrenie osôb poškodených [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], orgány činné v trestnom konaní ďalej analyzovali kamerové záznamy troch videí predložených poškodenu, ako aj záznam z tiesňového volania z 24. apríla 2025. Vychádzajúc z uvedeného, možno podľa názoru krajského súdu konštatovať, že v predmetnej veci orgány činné v trestnom konaní konajú plynulo a bez prietáhov, zohľadňujúc nevyhnutnosť náležitého objasnenia trestnej činnosti. Sťažovateľom spochybňovaná dôvodnosť vedenia trestného stíhania proti jeho osobe je podľa názoru krajského súdu okresným súdom dostatočne argumentačne podložená s poukazom na zistenia plynúce z konkrétnych dôkazných prostriedkov, a to predovšetkým z výpovede poškodenej, ktorá pred vznesením obvinenia, ako aj po vznesení obvinenia zhodne vypovedala, popisujúc vzájomné spolužitie s obvineným, že obvinený požíva v nadmernej miere alkoholické nápoje, pod ktorých vplyvom sa správa verbálne agresívne, fyzicky ju nenapadol, dvakrát však napadol ich syna [REDAKOVANÉ]. Poškodená podrobne popísala aj okolnosti z 24. apríla 2025, keď si sťažovateľ od nej násilím vynucoval orálny styk za použitia pút, a detailne popísala priebeh tohto skutku. Výpoveď poškodenej je podľa názoru krajského súdu dobre podporená výpoveďou svedka maloletého syna, ktorý uviedol, že so sťažovateľom má zlý vzťah, keďže celé roky sa voči nim správa zle, vyhráža sa, že zabije psa, že rozkope dvere, vulgárne nadáva mame, ktorá toto správanie prežíva zle a aj plače. Krajský súd taktiež poukázal na to, že výpoveď poškodenej je podporená aj obrazovým záznamom zachycujúcim útek poškodenej 24. apríla 2025, ako aj ďalšími záznamami predloženými poškodenu, ktoré zachytávajú emočne vypäté situácie a obavy poškodenej zo sťažovateľa. Vo vzťahu k bodu 1 uznesenia o vznesení obvinenia (t. j. zločin týrania blízkej a zverenej osoby) je výpoveď poškodenej podporená jedným párom kovových pút vydaných poškodenu. Výpoveď poškodenej podporujú aj výpovede svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ktoré kritického dňa 24. apríla 2025 privolali políciu, reagujúc na volanie o pomoc poškodenej, a opísali podrobne, čo im svedkyňa poškodená rozprávala o tom, čo sa stalo. Vo vzťahu k bodu 3 uznesenia o vznesení obvinenia (t. j. zločin sexuálneho násillia) výpoveď poškodenej, ako aj výpoveď svedka maloletého [REDAKOVANÉ] podľa názoru krajského súdu podporujú výpovede svedkov [REDAKOVANÉ], ako aj svedkyne [REDAKOVANÉ], ktorí vo výpovediach uviedli, že od svedkyne poškodenej mali vedomosť o konfliktoch v domácnosti sťažovateľa a poškodenej. Krajský súd taktiež konštatoval, že vo vzťahu ku skutkom v bodoch 1 a 3 uznesenia o vznesení obvinenia je dôkazná situácia posilnená v neprospech sťažovateľa aj vypracovaným znaleckým posudkom znalca z odboru zdravotníctva

a farmácie MUDr. Stanislava Kollára, ktorý u sťažovateľa konštatoval závislosť od alkoholu (sťažovateľ sa nachádza v III., tzv. rozhodujúcom štádiu alkoholizmu, jeho osobnosť vykazuje prvky alkoholického narušenia, pod vplyvom alkoholu egocentrizmus, emočnú nestabilitu, má sklony k verbálnej agresivite, pričom znalec mu navrhuje uložiť ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou). Rovnako znalkyňa z odboru psychológie, ktorá na sťažovateľa vypracovala znalecký posudok, o. i. skonštatovala, že u sťažovateľa sú prítomné črty dominancie, snahy mať veci pod kontrolou, má ťažkosti zvládať frustráciu, najmä v záťažových, silne stresujúcich situáciách, svoje dominantné postavenie uplatňuje v situáciách, ktoré nemá pod kontrolou, pričom vplyvom alkoholu s narušením jeho rozhodovacích a vôľových mechanizmov sa môže naakumulované napätie uvoľňovať i neprímeranou formou správania. Vo vzťahu k poškodenej znalkyňa o. i. konštatovala, že u nej nevyexplorovala sklony ku klamstvám, resp. skresľovaniu skutočností, psychický stav poškodenej zhodnotila ako reakciu na dlhodobý stres, pričom vyjadrenia poškodenej týkajúce sa prežívania uvedených konfliktov súvisiacich so syndrómom závislosti od alkoholu sťažovateľa znalkyňa zhodnotila vysoko pravdepodobne za vierohodné.

22. Pokiaľ ide o opodstatnenosť trvania dôvodu tzv. preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku u sťažovateľa, krajský súd v napadnutom uznesení poukázal na odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia okresného súdu, s ktorým sa stotožnil. Okresný súd v tejto súvislosti v napadnutom prvostupňovom väzobnom uznesení konštatoval, že od posledného rozhodnutia o väzbe sťažovateľa nedošlo k oslabeniu väzobného dôvodu, naopak, tento bol dôkaznou situáciou posilnený, a to najmä znaleckým posudkom znalca MUDr. Stanislava Kollára, ako aj listinnými dôkazmi. Podľa názoru okresného súdu dôvodná obava z pokračovania v trestnej činnosti v tomto štádiu trestného konania vyplýva jednak z okolností spáchania skutku, ako aj z konania sťažovateľa a jeho osoby. Sťažovateľ pripustil problémy s alkoholom, pričom sa od roku 2023 dobrovoľne ambulantne protialkoholicky lieči, vníma, že je závislý od alkoholu. Poškodená, ako aj svedok maloletý [REDAKOVANÉ] zhodne uviedli, že sťažovateľ má problém s alkoholom, pričom pod vplyvom alkoholu je agresívny, neprímerane reaguje, v domácnosti kričí a ziape, agresívne správanie obvineného má smerovať aj voči deťom (maloletého [REDAKOVANÉ] mal sťažovateľ aj fyzicky napadnúť). Okresný súd poukázal na to, že poškodená vníma práve alkoholizmus sťažovateľa ako zásadný problém ich vzájomného spolužitia, takéto správanie sťažovateľa je pre ňu neúnosné a problematické, poškodená má z obvineného strach a stres, bojí sa ho, má úzkosti, navštevuje odbornú psychiatrickú pomoc, rovnako pomoc odborníka musel vyhľadať aj maloletý syn [REDAKOVANÉ]. Okresný súd v tejto súvislosti konštatoval, že závislosť sťažovateľa od alkoholu bola potvrdená znalcom MUDr. Stanislavom Kollárom v znaleckom posudku (u sťažovateľa konštatoval tretie, tzv. rozhodujúce štádium alkoholizmu – sťažovateľ je závislý od alkoholu, pričom osobnosť sťažovateľa vykazuje prvky alkoholického narušenia – znížená tolerancia frustrácie, nekritickosť k pitiu a problémom z neho vyplývajúcim, bagatelizácia a racionalizácia pitia, pod vplyvom alkoholu egocentrizmus, emočná nestabilita, dráždivosť, impulzivita, pod vplyvom alkoholu sklony k verbálnej agresivite, avšak následkom jeho závislosti od alkoholu nedošlo u neho k takej celkovej zmene osobnosti, ktorá by sa aj v triezvom stave prejavovala nekontrolovateľnosťou, výbušnosťou a agresivitou voči iným jedincom). K priebehu liečenia sťažovateľa znalec uviedol, že od decembra 2021 navštevoval ambulantného psychiatra, vo februári 2023 bol krátkodobo hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení, následne abstinoval až do novembra 2023, v marci 2024 bol znova

krátkodobo hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení, následne abstinovao len niekoľko dní, okrem toho abstinovao ešte v období január 2025 – marec 2025, opakovane navrhované ústavné protialkoholické liečenie odmietal. Okresný súd poukázal na to, že znalec z medicínskeho hľadiska pri pokračujúcom pití alkoholu považuje pobyt sťažovateľa za nebezpečný pre spoločnosť, pričom je u neho potrebná protialkoholická liečba ústavnou formou. Podľa názoru okresného súdu závery znalca podporili aj vyjadrenia poškodenej o problémovom pití sťažovateľa a jeho správaní pod vplyvom alkoholu, pričom sťažovateľ aj napriek tomu, že je od roku 2023 dobrovoľne ambulantne protialkoholicky liečený a že si je vedomý, že má problémy s alkoholom, a absolvoval ambulantné liečenia, ako aj dve krátkodobé hospitalizácie, k pitiu je zjavne nekritický, resp. čiastočne kritický, liečba nemá na neho pozitívny dopad, nie je schopný nepožívať alkohol. Krátkodobé hospitalizácie sťažovateľa v minulosti boli po diagnostikovanej akútnej intoxikácii alkoholom, pričom napriek tomu, že po poslednej hospitalizácii bol poučený o vhodnosti absolvovania ústavnej protialkoholickej liečby, túto neabsolvoval. Vychádzajúc z uvedeného, okresný súd konštatoval, že sťažovateľ nie je schopný nepožívať alkohol, pričom pod vplyvom alkoholu je jeho správanie a konanie slovne agresívne, vulgárne, spojené aj s fyzickým napadnutím maloletého syna či násilným sexuálnym aktom s poškodenou. Z výpovedí svedkov zároveň vyplynulo, že správanie sťažovateľa pod vplyvom alkoholu je nepredvídateľné, poškodená má reálne obavy z poškodeného, nevie, čo má od neho čakať. Nadväzujúc na uvedené, okresný súd dospel k záveru, že hoci sťažovateľ nebol v minulosti odsúdený za násilný trestný čin, aktuálne je dôvodne podozrivý z dvoch násilných trestných činov, pričom práve jeho agresia pod vplyvom alkoholu voči členom jeho rodiny dáva dôvod domnievať sa, že pod vplyvom alkoholu by sa mohol opäť správať agresívne, nepredvídateľne a spôsobiť obdobný alebo aj závažnejší následok ako v tejto trestnej veci. Podľa názoru okresného súdu tu preto je prítomná dôvodná obava, že sťažovateľ v prípade jeho prepustenia na slobodu by mohol pokračovať v konaní voči poškodenej alebo v určitej zlomovej či vypätej situácii sa dopustiť ďalšej trestnej činnosti voči poškodenej, prípadne aj voči inej osobe. Obmedzenie osobnej slobody obvineného formou väzby v prípravnom konaní je preto opodstatnené a zákonné, keďže poskytne najmä akútnu ochranu fyzického, ako aj psychického zdravia poškodenej pred možným nevyspytateľným konaním sťažovateľa.

23. Pokiaľ ide o otázku nahradenia väzby sťažovateľa, krajský súd v napadnutom uznesení konštatoval, že okresný súd sa s touto otázkou vysporiadal správnym spôsobom, a preto naň poukázal, pričom zároveň doplnil, že vzhľadom na osobu sťažovateľa aj po zohľadnení účinkov dohľadu probačného a mediačného úradníka, a to aj za súčasného uloženia primeraných povinností a obmedzení vrátane ich technickej kontroly, by podľa jeho názoru prepustenie sťažovateľa na slobodu výrazne zvýšilo riziko pokračovania v páchaní rovnakej alebo obdobnej trestnej činnosti, a to opäť predovšetkým s prihliadnutím na jeho osobu (závislosť od alkoholu) a povahu stíhanej trestnej činnosti. Z toho istého dôvodu krajský súd nepovažoval za dostatočné ani sťažovateľom ponúknuté peňažné záruky. Krajský súd dospel k záveru, že osoba sťažovateľa nedáva ani dostatočnú záruku, že sťažovateľ pri nahradení väzby nebude viac pokračovať v rovnakom a obdobnom protiprávnom konaní najmä voči svojim najbližším príbuzným a bude dôsledne dodržiavať alkoholovú abstinenciu. Podľa názoru krajského súdu je zrejmé, že sťažovateľ napriek vážnemu problému s nadmerným užívaním alkoholu v minulosti – po krátkej abstinencii v roku 2025 – opätovne začal v nadmernom množstve požívať alkohol a tento problém nerieši,

pričom pod vplyvom alkoholu nedokáže ovládať a kontrolovať svoju agresivitu voči najbližším príslušníkom rodiny. Podľa názoru krajského súdu u sťažovateľa je možné v súčasnosti úplnú abstinenciu od alkoholu (ktorý u neho podnecuje neprímerane agresívne správanie) dosiahnuť jedine väzobným stíhaním. Pokiaľ ide o sťažnostnú námietku sťažovateľa, že u neho nedošlo k takej celkovej zmene osobnosti, ktorá by sa aj v triezvom stave prejavovala nekontrolovanosťou, výbušnosťou a agresivitou voči iným jedincom, čo konštatoval aj znalec, krajský súd poukázal na ďalšie závery znaleckého posudku MUDr. Stanislava Kollára ako tie uvádzané obhajobou, a to že sťažovateľ je závislý od alkoholu, opakovane odmietal navrhované ústavné liečenie a za predpokladu, že sa predmetné skutky v bodoch 1 a 3 uznesenia o vznesení obvinenia stali, tak z medicínskeho hľadiska pri pokračujúcom pití alkoholu považuje pobyt sťažovateľa za nebezpečný pre spoločnosť a navrhuje mu uložiť ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou. Podľa názoru krajského súdu sa nemožno stotožniť ani s návrhom obhajoby na uloženie obmedzenia v podobe povinnosti zákazu požívania alkoholických nápojov, keďže je zrejmé, že sťažovateľ nie je schopný nepožívať alkohol a liečbu odmieta, a preto je podľa krajského súdu ťažko uveriteľné, že sa sťažovateľ chce liečiť. Krajský súd sa nestotožnil ani s argumentáciou sťažovateľa o neopodstatnenosti jeho väzby z dôvodu, že má zabezpečené bývanie mimo sféry poškodených. Krajský súd v tejto súvislosti poukázal na zistené osobnostné charakteristiky sťažovateľa, ktorý je osobou závislou od alkoholu a ktorého pobyt na slobode je možné považovať za nebezpečný pre spoločnosť v zmysle páchania analogickej trestnej činnosti v prípade recidívy závislosti od alkoholu, ktorá je v súčasnosti vysoko pravdepodobná.

24. Po ústavnom prieskume napadnutého uznesenia krajského súdu (v spojení s napadnutým prvostupňovým väzobným uznesením okresného súdu) ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľove námietky neboli v súhrne spôsobilé spochybniť ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu.

A. K existencii dôvodného podozrenia:

25. Úvahy sťažovateľa o porušení jeho základných práv v dôsledku údajnej neodôvodnenosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu v súvislosti s hodnotením dôkaznej situácie týmto súdom (vrátane hodnotenia zákonnosti dôkazov) vníma ústavný súd ako tendenčné. Vo vzťahu k odôvodnenosti podozrenia pri vznesení obvinenia vo svojej judikatúre ústavný súd opakovane uviedol, že pri rozhodovaní o väzbe postačuje dostatočne preukázať podozrenie, že obvinený spáchal skutok, ktorým naplnil znaky skutkovej podstaty príslušného trestného činu. Dôvodné podozrenie teda predpokladá existenciu faktov alebo informácií, ktoré by objektívnemu pozorovateľovi umožnili úsudok, že konkrétna osoba mohla spáchať trestný čin, pričom jeho dôvodnosť závisí vždy od všetkých okolností každého konkrétneho prípadu (Fox, Cambell a Hartley c. Veľká Británia z 30. 8. 1990). Naopak, v tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že až po vznesení obvinenia sa v rozhodujúcej miere otvára priestor na dokazovanie v prípravnom konaní, v dôsledku čoho sa dôvodnosť vzneseného obvinenia postupne „odkrýva“ (t. j. buď potvrdzuje, alebo vyvracia) práve dokazovaním, ako to vyplýva aj z komentovaného znenia dohovoru: *„Skutečnosti, ktoré vyvolaly podozrenie, nemusejí byť téhož stupne jako ty, ktoré jsou nutné k odůvodnění odsouzení nebo byť jen ke vznesení obvinění [viz Murray proti Spojenému království, rozsudek velkého senátu, 28. 10. 1994, č. 14310/88, § 55, srov. též Khodorkovskiy proti Rusku, rozsudek, 31. 5. 2011, č. 5829/04, § 189]... skutečnosti, na nichž se podozření zakládá, však*

nemohou byť stejné úrovně jako skutečnosti potřebné k odůvodnění odsouzení, nebo i k podání obžaloby, což je předmětem až další fáze trestního řízení [Krejčíř proti České republice, rozsudek, 26. 3. 2009, č. 39298/04 a č. 8723/05, § 75]“ (KMEC, J., KOSAŘ, D., KRATOCHVÍL, J., BOBEK, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. Praha : C. H. Beck, 2012, s. 514.). Samotné důvody väzby podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku rátajú s existenciou takéhoto dokazovania počas prípravného konania (m. m. IV. ÚS 383/04, IV. ÚS 217/2013, II. ÚS 341/2022).

26. Podľa názoru ústavného súdu krajský súd v napadnutom rozhodnutí (v spojení s napadnutým prvostupňovým väzobným uznesením okresného súdu) riadne odôvodnil existenciu materiálnych dôvodov väzby sťažovateľa, a to s prihliadnutím na okolnosť, že pri rozhodovaní o väzbe neposudzuje vinu obvineného (sťažovateľa), ale (okrem iného) zisťuje existenciu skutočností zakladajúcich dôvodné podozrenie, že obvinený (sťažovateľ) spáchal trestný čin, pre ktorý je stíhaný, pričom hĺbkové hodnotenie dôkazov je vyhradené rozhodovaniu vo veci samej a nasleduje zásadne po ukončení dokazovania (pozri napr. II. ÚS 259/2019, II. ÚS 112/2020, II. ÚS 341/2022). Súdu, ktorý rozhoduje o väzbe, teda neprináleží posudzovať jednotlivé dôkazy a vyhodnocovať ich spôsobom, ktorý je vyhradený výlučne súdu rozhodujúcemu v merite veci, t. j. o obžalobe. Inak povedané, samotné vykonávanie a hodnotenie dôkazov nie je predmetom rozhodovania o väzbe, pričom väzobnému súdu neprislúcha ani vysporiadať sa definitívnym spôsobom s vierohodnosťou a zákonnosťou jednotlivých dôkazov.

27. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že krajský súd v napadnutom druhostupňovom väzobnom uznesení na sťažovateľovu argumentáciu spochybňujúcu existenciu dôvodného podozrenia zo spáchania stíhaných skutkov sťažovateľom reagoval, pričom sa ňou zaoberal v rozsahu primeranom na účely rozhodovania o väzbe sťažovateľa.

28. Nadväzujúc na už uvedené, ústavný súd poukazuje na to, že pri skúmaní postupov všeobecných súdov rozhodujúcich o zákonnosti väzby nie je jeho úlohou, aby posudzoval smer vedenia vyšetrovania alebo sa zaoberal vhodnosťou a opodstatnenosťou získavaných dôkazov, ktoré podľa názoru orgánov činných v trestnom konaní a následne aj všeobecných súdov sú významným prostriedkom na odôvodnenie ďalšieho trvania väzby sťažovateľa. Úloha ústavného súdu spočíva v zistení, či skutkové a právne závery všeobecných súdov obstoja z hľadiska dodržania záruk základného práva na osobnú slobodu.

29. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že hoci poškodená po vznesení obvinenia sťažovateľovi vo svojej výpovedi z 18. júna 2025 priznala, že k jej znásilneniu sťažovateľom nedošlo, tak krajský súd v napadnutom uznesení použil formuláciu, že poškodená „pred vznesením obvinenia, ako aj po vznesení obvinenia zhodne vypovedala...“, ústavný súd konštatuje, že táto námietka sťažovateľa je *prima facie* zjavne bezpredmetná, keďže z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu je úplne zrejmé, že krajský súd v tomto uznesení na predmetnú výpoveď poškodenej z 18. júna 2025 (z ktorej vyplýva, že neboli naplnené znaky skutkovej podstaty trestného činu znásilnenia) reflektoval, výslovne na ňu v napadnutom uznesení aj poukázal a vzhľadom na ňu sa v napadnutom uznesení zaoberal dôvodnosťou väzby sťažovateľa výhradne už „len“ vo vzťahu ku skutkom uvedeným v bodoch 1 a 3 uznesenia o vznesení obvinenia (bližšie pozri 21. bod odôvodnenia tohto uznesenia).

30. Vzhľadom na uvedené ústavný súd posúdil predmetnú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu ako odôvodnenie v medziach limitov ústavnej udržateľnosti pre toto

štádium trestného konania, a preto dospel k záveru o zjavnej neopodstatnenosti tejto časti ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

B. K dôvodu tzv. preventívnej väzby:

31. K dôvodu väzby u sťažovateľa ústavný súd po ústavnom prieskume napadnutého uznesenia krajského súdu konštatuje, že z jeho odôvodnenia vo vzťahu k dôvodom väzby nevyplýva nič, čo by signalizovalo arbitrárny alebo zjavne neopodstatnený výklad relevantnej zákonnej úpravy vo veci krajským súdom s dôsledkom porušenia základného práva na osobnú slobodu. Ústavný súd konštatuje, že krajský súd uviedol, ktoré konkrétne skutočnosti podľa jeho názoru odôvodňujú dôvody väzby u sťažovateľa. Podľa názoru ústavného súdu sťažovateľove námietky predostreté v ústavnej sťažnosti nespochybňujú záver krajského súdu o pretrvávajúci dôvodov väzby u sťažovateľa. Krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia Trestného poriadku podstatne pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov podporených vykonaným dokazovaním, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné.

32. Možno tak konštatovať, že krajský súd dal primeranú súdnu odpoveď na dôvody, pre ktoré má pretrvávajúci dôvodnosť preventívnej väzby („adequate judicial response“; Grauslys proti Litve z 10. 10. 2000, č. 36743/97). Inými slovami, riziko pokračovania v páchaní trestnej činnosti ako dôvod preventívnej väzby bolo zo strany krajského súdu hodnoverne zdôvodnené poukazom na konkrétne skutkové okolnosti veci (Clooth proti Belgicku z 12. 12. 1991, sťažnosť č. 12718/87, bod 40) vrátane tých, ktoré by mohli spochybníť existenciu podmienok „zákonosti“ pozbavenia osobnej slobody (Ilijkov proti Bulharsku z 26. 7. 2001, sťažnosť č. 33977/96, bod 94). Pokiaľ pritom krajský súd ako súd sťažnostný poukazyval na druh, charakter a rozsah stíhanej trestnej činnosti, ústavný súd k tomu konštatuje, že krajský súd rozhodol v spojení s konkrétnymi (nie všeobecne abstraktnými) dôvodmi, ktoré aj vysvetlil. Ústavný súd v tejto súvislosti zároveň poukazuje aj na svoju aktuálnu rozhodovaciu činnosť, podľa ktorej z pohľadu preventívneho účelu väzby nemožno vylúčiť ani také konanie obvineného, ktoré sa stotožňuje so skutkom, pre ktorý bolo vznesené obvinenie (resp. podaná obžaloba). Inak povedané, i samotné okolnosti vyšetrovaného trestného činu popísané v skutkovej vete zakladajúcej vznesené obvinenie (resp. v skutkovej vete podanej obžaloby), a tým individualizujúce prípad sťažovateľa, môžu odôvodniť obavu z pokračovania v trestnej činnosti, a tak viesť k ústavne konformnému obmedzeniu osobnej slobody (III. ÚS 86/2023).

33. Ústavný súd zároveň pripomína, že dôvod preventívnej väzby na rozdiel od iných väzobných dôvodov v priebehu akéhokoľvek trestného konania v zásade nemení svoju materiálnu podstatu, keďže tento väzobný dôvod je spravidla determinovaný určitými objektívnymi skutočnosťami existujúcimi už v čase spáchania skutku, na ktoré ďalšie plynutie času nemá akýkoľvek právne relevantný vplyv (IV. ÚS 64/2021, IV. ÚS 541/2021). Samozrejme, dôvod väzby je v každom štádiu konania potrebné vyhodnotiť aktuálne k momentu rozhodovania vzhľadom na všetky relevantné faktory, k čomu však v posudzovanom prípade došlo.

34. Je zároveň potrebné pripomenúť, že jednotlivé dôvody väzby sú naviazané na „dôvodnú obavu“ (§ 71 ods. 1 Trestného poriadku), čo znamená, že nie je reálne sa domnievať, že v tejto súvislosti musí byť naplnená požiadavka istoty vo vzťahu k preukázaniu konkrétnych skutočností, s ktorými

Trestný poriadok v tejto súvislosti počíta. V týchto prípadoch nemožno vyčkávať až do okamihu, keď bude isté, že obvinený už naplnil niektorý z väzobných dôvodov v zmysle § 71 ods. 1 Trestného poriadku, pretože v takom prípade by sa takému konaniu už nedokázalo zabrániť [m. m. Ústavný súd Českej republiky I. ÚS 470/05 (104/2006 USn.), m. m. I. ÚS 65/2022]. Možno tak uzavrieť, že väzobné stíhanie sťažovateľa nebolo vo výsledku spochybnené.

35. Ústavný súd preto dospel k záveru o zjavnej neopodstatnenosti aj tejto časti ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

C. K nenahradeniu väzby:

36. Na konanie o väzbe je aplikovateľný čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, kde sú implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou (napr. IV. ÚS 321/2022). Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy už viackrát uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje viaceré práva, okrem iného aj právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou (napr. I. ÚS 26/2013, II. ÚS 564/2018, III. ÚS 7/00, IV. ÚS 270/09). Z obsahu základného práva zaručeného v čl. 17 ods. 5 ústavy vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich za väzbu a proti nej, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy (napr. II. ÚS 564/2018, III. ÚS 271/07, IV. ÚS 361/09).

37. V súvislosti s nenahradením sťažovateľovej väzby ústavný súd znovu pripomína, že súd rozhodujúci o väzbe je povinný skúmať významné skutočnosti za väzbu a proti nej vrátane možnosti nahradiť ju miernejším opatrením. Pritom ak sa rozhodne trestne stíhanú osobu do väzby vziať alebo ju v nej ďalej držať, aby boli takéto rozhodnutia založené na konkrétnych skutočnostiach, a nie na abstraktnej úvahe (napr. III. ÚS 550/2021, III. ÚS 675/2021, IV. ÚS 207/07, IV. ÚS 650/2018, IV. ÚS 436/2021). Nahradenie väzby zákonom ustanovenou garanciou a s tým spojené obmedzenia sú benefitom obvineného, ktorý mu umožňuje napriek danosti materiálneho a formálneho dôvodu väzby byť stíhaný na slobode (teda s využitím proporcionálne miernejšieho prostriedku zásahu do osobných práv – R 44/2018; m. m. napr. I. ÚS 487/2021, III. ÚS 625/2022).

38. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej praxi opakovane akcentuje, že väzba predstavuje vážny zásah do osobnej slobody, a preto je povinnosťou všeobecných súdov obzvlášť citlivo zvažovať argumenty pre ďalšie trvanie väzby. Z ustanovení Trestného poriadku priamo vyplýva povinnosť všeobecných súdov skúmať, či je v prípade dôvodnosti väzby možné väzbu nahradiť alternatívnymi prostriedkami.

39. Po ústavnom prieskume napadnutého uznesenia krajského súdu (v spojení s napadnutým prvostupňovým väzobným uznesením okresného súdu) ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa možnosťou zákonných náhrad väzby sťažovateľa ústavne akceptovateľne zaoberal, pričom skutočnosti, ktoré krajský súd prezentoval ako dôvody vylučujúce možnosť nahradenia väzby sťažovateľa miernejším opatrením, sa ústavnému súdu nejavia ako vágne a nepresvedčivé, práve naopak, hodnotí ich ako dostatočne konkrétne a zároveň výpovedné. Ústavný súd preto dospel

k záveru o zjavnej neopodstatnenosti aj tejto časti ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

40. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. novembra 2025

Euboš Szigeti
predseda senátu